

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бууцагаан сумын Орон нутгийн хөгжүүлэх сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/156/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дүгээр сарын 22	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsuren@audit.gov.mn
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

НЭГ.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	76,912,572.00	59,897,790.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	76,912,572.00	59,897,790.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	76,912,572.00	59,897,790.00
31210	Төгрөг	76,912,572.00	59,897,790.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	76,912,572.00	59,897,790.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	76,912,572.00	59,897,790.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	76,912,572.00	59,897,790.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	76,912,572.00	59,897,790.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	76,912,572.00	59,897,790.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	94,813,072.00	76,912,572.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-17,900,500.00	-17,014,782.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	76,912,572.00	59,897,790.00

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	361,553,900.00	73,472,900.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	65,000,000.00	9,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	65,000,000.00	9,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	65,000,000.00	9,000,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	65,000,000.00	9,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	296,553,900.00	64,472,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	296,553,900.00	64,472,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	37,800,000.00	64,472,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	258,753,900.00	0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	379,454,400.00	494,707,982.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	379,454,400.00	494,707,982.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	379,454,400.00	494,707,982.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	379,454,400.00	494,707,982.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	379,454,400.00	494,707,982.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-17,900,500.00	-421,235,082.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-17,900,500.00	-421,235,082.00

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	361,553,900.00	413,220,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	65,000,000.00	9,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	65,000,000.00	9,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	65,000,000.00	9,000,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	65,000,000.00	9,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	296,553,900.00	404,220,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	296,553,900.00	404,220,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	37,800,000.00	0

132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	258,753,900.00	404,220,300.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	361,553,900.00	413,220,300.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	379,454,400.00	494,707,982.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	379,454,400.00	494,707,982.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	379,454,400.00	494,707,982.00
220001	Барилга байгууламж	379,454,400.00	494,707,982.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-379,454,400.00	-494,707,982.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-17,900,500.00	-81,487,682.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	94,813,072.00	76,912,572.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	76,912,572.00	59,897,790.00

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	94,813,072.00	94,813,072.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	94,813,072.00	94,813,072.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	-17,900,500.00	-17,900,500.00
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	76,912,572.00	76,912,572.00
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	76,912,572.00	76,912,572.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	76,912,572.00	76,912,572.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	-17,014,782.00	-17,014,782.00
20	2023 оны 12-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	59,897,790.00	59,897,790.00

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	593,752,800.00	494,707,982.00	99,044,818.00	83.32
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	593,752,800.00	494,707,982.00	99,044,818.00	83.32
220001	Барилга байгууламж	593,752,800.00	494,707,982.00	99,044,818.00	83.32
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	593,752,800.00	477,693,200.00	116,059,600.00	80.45
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	102,000,000.00	468,693,200.00	-	459.50
320001	Орон нутгийн төсвөөс	102,000,000.00	64,472,900.00	366,693,200.00	63.21
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0	404,220,300.00	404,220,300.00	0.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	76,912,600.00	9,000,000.00	67,912,600.00	11.70
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	9,000,000.00	-9,000,000.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	76,912,572.00	-76,912,572.00	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	59,897,790.00	-59,897,790.00	0.00

ХОЁР. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 85.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад залруулав. Үүнд:

1. Тайлант хугацаанд өвсний орлого 9,000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн байхад санхүүгийн тайланд 6,000.0 мянган төгрөгийн орлоготой гэж тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална: 5.1.4-т "Үнэн зөв байх", 14 дүгээр зүйл 14.4 дэх Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.5 дахь "Бүх орлого" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд орлогоор бүртгэж залруулав.

Аудитаар нийт 4,980.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс 4,980.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт хүргүүлэв.

2.1 Төлбөрийн акт

1. Нийтийн эзэмшлийн талбайн хог хаягдал зайлуулах, орчны бохирдол бууруулах зардлаас 2023.05.17-д "Элбэг саран" ХХК-д 1,980.0 мянган төгрөгийг шилжүүлж сумын ЗДТГ-т скайнер худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 дахь "Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах" 60 дугаар зүйлийн 60.3.6 дахь "Орон нутгийн иргэдийн саналыг аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээг санхүүжүүлэхийг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна

Шийдвэрлэсэн нь: Зориулалт бусаар зарцуулсан 1,980.0 мянган төгрөгийг Сумын ЗДТГ-аас сумын Орон нутгийн хөгжлийн санд төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардлаас сумын засаг даргын 2023.09.26-ны өдрийн А/140 дугаар захирамжаар Ахмадын өргөөнд 3,000.0 мянган төгрөгийн хөгжим худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 дахь "Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах", 60 дугаар зүйлийн 60.3.6 дахь "Орон нутгийн иргэдийн саналыг аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээг санхүүжүүлэхийг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зориулалт бусаар зарцуулсан 3,000.0 мянган төгрөгийг төсвийн захирагчаар төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дээрх төлбөрийн актын биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 15 -ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ГУРАВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланд өвсний орлогыг 3,000.0 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн	1	3,000.0	-	-	1	3,000.0	1	3,000.0	-	-
Дүн	1	3,000.0			1	3,000.0	1	3,000.0	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Нийтийн эзэмшлийн талбайн хог хаягдал зайлуулах, орчны бохирдол бууруулах зардлаас 2023.05.17-д "Элбэг саран" ХХК-д 1,980.0 мянган төгрөгийг шилжүүлж сумын ЗДТГ-т скайнер худалдан авсан байна.	1	1,980.0	1	1,980.0				
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардлаас сумын засаг даргын 2023.09.26-ны өдрийн А/140 дугаар захирамжаар Ахмадын өргөөнд 3,000.0 мянган төгрөгийн хөгжим худалдан авсан байна..	1	3,000.0	1	3,000.0				
Дүн	2	4,980.0	2	4,980.0				

ДӨРӨВ. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1		1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1		1					

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар 70/АО570240/НА-2024/156/

Номгон

НА-СТА-ТМЗ

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Бууцагаан сумын ОНХС-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нийтийн эзэмшлийн талбайн хог хаягдал зайлуулах, орчны бохирдол бууруулах зардлаас 2023.05.17-д "Элбэг саран" ХХК-д 1,980,000 (Нэг сая есөн зуун наян мянга) төгрөгийг шилжүүлж сумын ЗДТГ-т скайнер худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 дахь "Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах" 60 дугаар зүйлийн 60.3.6 дахь "Орон нутгийн иргэдийн саналыг аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээг санхүүжүүлэхийг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3 дахь "Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон", 4.2.3.8 дахь "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 2.1.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

5050214

1. Зориулалт бусаар зарцуулсан 1,980,000 (Нэг сая есөн зуун наян мянга) төгрөгийг Бууцагаан сумын ЗДТГ-аас Бууцагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 100030452400 тоот төгрөгийн дансанд төвлөрүүлэх.
2. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, нотлох баримтыг 2024 оны 04 дугаар сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт¹ ирүүлэхийг Бууцагаан сумын Засаг дарга Д.Лхагвадорж, нягтлан бодогч Д.Нямдолгор нарт даалгав^{2,3}.

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ
Н.БҮНЧИНСҮРЭН

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана"

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар 71/Н0570240/ДМА-2024/156/
НА-СТА-ТМЗ

Номгон

Г ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Бууцагаан сумын ОНХС-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардлаас сумын Засаг даргын 2023.09.26-ны өдрийн А/140 дугаар захирамжаар Ахмадын өргөөнд 3,000,000 (Гурван сая) төгрөгийн хөгжим худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 дахь "Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах", 60 дугаар зүйлийн 60.3.6 дахь "Орон нутгийн иргэдийн саналыг аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээг санхүүжүүлэхийг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3 дахь "Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон", 4.2.3.8 дахь "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 2.1.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

5050216

1. Зориулалт бусаар зарцуулсан 3,000,000 (Гурван сая) төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж Баянхонгор аймгийн Төрийн сан дахь 100030000947 тоот төгрөгийн дансанд төвлөрүүлэх.
2. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, нотлох баримтыг 2024 оны 04 дугаар сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт¹ ирүүлэхийг Бууцагаан сумын Засаг дарга Д.Лхагвадорж, нягтлан бодогч Д.Нямдолгор нарт даалгав^{2,3}.

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ
Н.БҮНЧИНСҮРЭН

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана"

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно